16. november 2026 UKA2026/378

Uunga siunnersuut: Nunaqarfinni aqutsisut piginnaatitaaffiisa najukkamilu aalajangiinernut piviusumik sunniuteqarsinnaanerisa nukittorsarneqarnissaat siunertaralugu inatsisit atuuttut allanngortinneqarnissaannik siunnersuummik kingusinnerpaamik UPA2027-mi saqqummiussinissamut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Allannguutini nunaminertanik atuinissamik najukkamilu pilersaarusiornissamik aalajangiinernut sunniuteqarsinnaanerup annertusarneqarnissaa, najukkani siunertanut aningaasaliissutit erseqqissumik killiligaasut pingaarnersiorneqarnissaat kiisalu tusarniaavigineqarsinnaatitaanerup inassuteqarsinnaatitaanerullu nukittorsarneqarnissaat ilaatinneqassapput.

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens NapãtôK', Naleraq)

Aallarniutigalugu Inatsisartunut ilaasortaq Jens NapãtôK', Naleraq, siunnersuummik pingaarutilimmik saqqummiussineranut Siumumiit qutsavigaarput.

Siumumi politikkikkut tunngaviusumik anguniagaraarput nunatsinni sumiluunniit najugaqarneq apeqqutaatinnagu innuttaasut naligiimmik periarfissaqarnissaat, najukkaminnilu ineriartornermut aalajangeeqataasarnissaat.

Siumumiit nunaqarfiit piuinnarnissaat pingaartitaraarput, aammali ineriartortinneqarnissaat, inuussutissarsiornikkut periarfissaqarnerulernissaat kiisalu nunaqarfinni innuttaasut namminneq siunissaminnut sunniuteqarluarnissaat anguniagaralutigu.

Siumup politikkikkut anguniagaani pingaarutilerujussuartut ilaavoq kommuunit nunaqarfinnilu aqutsisunut annertunerusumik akisussaaffilernissaat, tamatumalu peqatigisaanik kommuunit namminersorlutik oqartussaanerisa ataqqineqarnissaat nukittorsarneqarnissaallu.

Taamaattumik siunnersuummi anguniakkat Siumup politikkikkut anguniagaanut naapertuulluinnarput. Eqqaamassavarput nunaqarfinni aqutsisut tassaammata innuttaasut qinigaat, nunaqarfimminnilu pisariaqartitanik, unammilligassanik ineriartortitsinissamullu periarfissanik ilisimasaqarnerpajummata.

Aalajangiinerilli pingaarnerit allami ingerlanneqartuarpata, qanoq annertutigisumik piviusumik sunniuteqarsinnaappat?

Kommuunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 29, 17. november 2017-imeersoq naapertorlugu nunaqarfinni aqutsisut annertunerusumik sunniuteqarnissaannut periarfissaqarpoq:

§ 41, imm. 3 naapertorlugu kommunalbestyrelsit nunaqarfinni pissutsinut tunngatillugu nunaqarfinni aqutsisunut suliassanik akisussaaffinnillu tunniussisinnaapput.

§ 43 naapertorlugu nunaqarfinni aqutsisut inassuteqarsinnaatitaapput, nunaqarfimmullu tunngassuteqartuni sapinngisamik tusarniaavigineqartussaallutik.

§ 44, imm. 2 naapertorlugu kommunit nunaqarfinni aqutsisunut aningaasaliissuteqartussaapput, taakkulu inatsisitigut aalajangersarneqarsimasut suliassaqarfiit tallimat iluanni nunaqarfinni aqutsisunit namminernit pingaarnersiorneqarsinnaapput.

Taamaattumik inatsisitigut periarfissarititaareersut annertunerusumik atorluartariaqarpavut.

Siumumiit tamatuma aaqqiivigineqarnissaanut uku pingasut siunnersuutigerusuppavut: Siullertut, kommunit nunaqarfinni aqutsisut suleqatigalugit aalajangiisinnaatitaanerup annertunerusup nunaqarfinni aqutsisunut tunniunneqarnissaanut erseqqissunik isumaqatigiissusiortariaqarput, taamaaliornikkut najukkamut tunngassuteqartut amerlanerusut najukkami aalajangiiffigineqarsinnaaqqullugit.

Aappaattut, nunaqarfinni aqutsisut nunaqarfinni pilersaarusiornermut, nunaminertanik atuinermut kiisalu ineriartortitsinissamut suliniutinut aallaqqaataaniilli piviusumik peqataatinneqartarnissaat qulakkeerneqartariaqarpoq. Inassuteqaataat pimoorullugit suliarineqartassapput, aalajangiinerillu tunngavilersorneqartassallutik.

Pingajuattut, nunaqarfinni aqutsisut aningaasatigut annertunerusumik nammineerlutik atuisinnaanissaat qulakkeerneqartariaqarpoq, ukiut arlallit eqqarsaatigalugit aningaasatigut sinaakkutissat erseqqissut aalajangersarnerisigut, taamaalillutik najukkami sammisassanik ineriartortitsinissamullu suliniutinik minnerusunik namminneq pingaarnersiuillutik ingerlatsisinnaaqqullugit.

Taamaattumik ippassaq aningaasanut inatsimmi KANUNUPE-p aappaagu isumasioqatigiinnissaannut nunaqarfinni aqutsisut nukittorsarnissaanut aningaasaliisoqarnera Siumumiit akuerseqataaffigisarput naatsorsuutigaaput atorluarneqarumaartoq, ineritaqarfiumaartorlu.

Kommuuninik suleqateqarnissap aningaasatigullu kingunerisinnaasat misissorneqarnissaasa pisariaqarnerat akueraarput. Naalakkersuisulli suliaq 2028-mi upernaakkut ataatsimiinnissamut kinguartikkusunnerat Siumumiit isornartoqartipparput.

Sooq nunaqarfivut suli utaqqissappat, inatsisitigut sunniuteqarnerulernissaannut periarfissaqareersoq?

Siumumiit kommuunit nukittuut pilersikkusuppagut. Aamma nunaqarfiit nukittuut, innuttaasullu namminneq siunissaminnut piviusumik aalajangeeqataasinnaanissaat anguniagaraarput.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuutip aallaqqaataani saqqummiunneqartup siunertaa Siumumiit taperserparput, suliallu aappassaaneerneqannginnerani ataatsimiititaliamut susassaqartumut ingerlateqqinneqarnissaa kissaatigalugu, piviusumik aaqqiissutissanik piaarnerusumillu iliuuseqarfigineqarnissaanik qulakkeerinninnissaq siunertaralugu.

Qujanaq.

Erik Jensen, Siumut